

Dosarul nr. 2ra-747/2022
2-20140374-01-2ra-26052022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (A. Donos)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vitalie Moraraș,
reprezentat de avocatul Angela Procopciuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei
Slobodeaniuc împotriva lui Vitalie Moraraș cu privire la încasarea prejudiciului
moral cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de asistență juridică,
împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 09 noiembrie 2020, Serghei Slobodeaniuc a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Vitalie Moraraș cu privire la încasarea prejudiciului moral în
mărime de 10 000 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de
lei suportate în cadrul dosarului contravențional, și a cheltuielilor de judecată în
mărime de 2 500 de lei suportate la examinarea cauzei civile.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în temeiul procesului-verbal cu
privire la contravenție nr. MAI 03925166 din 06 iulie 2017, Vitalie Moraraș a fost
recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) din
Codul contravențional, pentru faptul că la 20 mai 2017 l-a îmbrâncit, cauzându-i
vătămări corporale neînsemnate, constatate prin raportul de constatare medico-
legală nr. 372 din 23 mai 2017.

Prin hotărârea din 23 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, menținută prin decizia din
20 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost încetat procesul contravențional din
motivul expirării termenului de prescripție.

A susținut că în rezultatul acțiunilor ilegale ale pârâtului Vitalie Moraraș, care
a acționat față de dânsul în mod ilicit, cu vinovăție, i-a fost cauzat prejudiciu moral
care urmează să-i fie compensat.

Reclamantul a indicat că, în afară de prejudiciul moral suportat în urma
contravenției comise de Vitalie Moraraș, dânsul a suportat și cheltuieli de asistență
juridică în legătură cu examinarea cauzei contravenționale, achitând pentru serviciile
avocatului suma de 5 000 de lei.

Prin hotărârea din 14 mai 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a încasat de la Vitalie Moraraș în beneficiul lui Serghei Slobodeaniuc suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7 500 de lei.

În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

S-a încasat de la Vitalie Moraraș, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 100 de lei.

Prin decizia din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Vitalie Moraraș și s-a menținut hotărârea din 14 mai 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond care a conchis de a admite parțial pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral, cu încasarea de la Vitalie Moraraș în beneficiul lui Serghei Slobodeaniuc suma în mărime de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în rezultatul contravenției.

La stabilirea prejudiciului moral, instanța de fond întemeiat s-a bazat pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului or, despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

Instanța de apel a stabilit că prima instanță întemeiat a conchis că suma achitată de către reclamant avocatului pentru asistența juridică și reprezentarea în ședința de judecată este necesară, reală și rezonabilă, din care considerente urmează a fi încasată de la Vitalie Moraraș.

La 17 mai 2022, Vitalie Moraraș, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei hotărâri noi prin care cauza civilă să fie restituită spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurentul și-a manifestat dezacordul cu hotărârile instanțelor de judecată, invocând că instanța de judecată a aplicat art. 2036 alin. (1) din Codul civil, care nu erau în vigoare la momentul comiterii faptei contravenționale, prin urmare a încălcat principiul retroactivității legii civile, urmând a fi aplicate cerințele legii materiale în vigoare la acel moment.

Recurentul a invocat că instanța de judecată nu a constatat care este caracterul și gravitatea prejudiciului moral, nu a luat în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate, acordarea acestei despăgubiri nu are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și nu s-a ținut cont de particularitățile cazului.

Recurentul a susținut că, pretenția de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat pentru pretinse suferințe fizice și psihice nedovedite nu sunt echitabile cu cele descrise de reclamant și nu sunt confirmate în genere că au existat or, certificate medicale în acest sens nu au fost prezentate.

Recurentul a invocat că pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei suportate în cadrul dosarului contravențional nu sunt reale, obiective și necesare, nedovedite printr-un borderou de calcul al lucrului efectuat de avocat, care a asistat doar la o ședință de judecată în

instanța de apel și o ședință de judecată în instanța de fond.

Recurentul a menționat că cheltuielile de judecată în legătură cu examinarea cauzei civile în mărime de 2500 de lei la fel nu corespund lucrului efectuat și în lipsa borderoului de calcul al avocatului, care nu a fost anexat la materialele cauzei civile, iar conform art. 94 din Codul de procedură civilă, serviciul avocatului se achită proporțional cu pretențiile admise.

Având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate reclamantului prin contravenția comisă de Vitalie Moraraș, consideră că valoarea acordată de instanța de judecată cu titlu de daună morală reprezintă o compensație exagerată, astfel și plata pentru asistența juridică acordată urma a fi calculată proporțional cu mărimea sumei atribuite astfel, din 2500 de lei asistența juridică urma doar a 10-cea parte să fie admisă, adică 250 de lei. Reprezentarea în ședința de judecată nu a fost necesară, reală și rezonabilă, în cauza contravențională.

Instanța de judecata a aplicat eronat prevederile art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă privind asistența juridică pe cauza civilă dată or, nu a fost proporțională părții admise din acțiune.

La fel, instanța de apel nu s-a expus în privința gradului de vinovăție a lui Vitalie Moraraș, care a acționat în legitima apărare, iar neaplicarea legii materiale a dus la emiterea unei soluții eronate, încasând din contul lui Moraraș nu numai prejudiciul moral, dar și cheltuielile de asistență juridică, care nu au fost reale, necesare și obiective în procesul contravențional în care Vitalie Moraraș avea calitatea de contravenient și fără a fi asistat de avocat.

În afară de aceasta, în temeiul noilor circumstanțe, Vitalie Moraraș a contestat în ordine de revizuire decizia din 06 iulie 2017 de atragerea la răspundere contravențională.

La 26 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către Vitalie Moraraș, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 151).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 17 februarie 2022.

La 10 martie 2022 a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 126), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 17 mai 2022, astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar

chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Vitalie Moraraș, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul de către Vitalie Moraraș, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh